

УДК. 658

Зубілевич С. Я., к.е.н., професор, Реньова О. К., студент

(Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне, s.y.zubilevych@nuwm.edu.ua, helen23011995@gmail.com)

ОБЛІК ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАКТОРИНГОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ ЗА МСФЗ

На підставі дослідження категоріального апарату та сутності факторингових операцій уточнено визначення факторингу. Проаналізовано підходи до обліку факторингу факторинговими компаніями за Міжнародними стандартами фінансової звітності (далі – МСФЗ). Доповнено типовий план рахунків для відображення факторингових операцій та їх результатів як одного з видів основної діяльності. Запропонований підхід до поглиблення аналітики обліку. Обґрунтовані рекомендації до структури і змісту фінансової звітності факторингових компаній України, що підвищують якість інформації, наданої користувачам.

***Ключові слова:* факторинг, факторингова компанія, дебіторська заборгованість, фінансовий інструмент, фінансова звітність, МСФЗ.**

З розвитком ринкової економіки підприємства України все більше уваги приділяють факторингу, який дозволяє їм прискорити обіг коштів у розрахунках, зменшити дебіторську заборгованість. У країнах з розвинутою ринковою економікою обсяг факторингових операцій становить від 3 до 15% ВВП [1]. При цьому спостерігається зростання обсягів факторингових послуг. В Україні, для якої факторинг є відносно новим фінансовим інструментом, зародження і формування якого припадає на 2001 рік, станом на 01.01.2016 р. було зареєстровано 457 фінансових компаній, які надавали послуги факторингу. Протягом 2015 року вони уклали 14 267 договорів факторингу на загальну суму 16,6 млрд грн., виконали 12 367 договорів на суму 16,8 млн грн. Чинними на кінець 2015 року залишалось 8 685 договорів факторингу [2].

Використання факторингу створює умови для прискорення оборотності капіталу, сприяє активізації внутрішньої та зовнішньої торгівлі. Об'єктивними передумовами широкого використання факторингу в господарській діяльності українських підприємств є висока вартість для них банківського кредитування.

До основних інформаційних джерел, на якому повинен ґрунтуватися вибір факторингової компанії, відносять її фінансову звітність. За рішен-

ням регуляторів, факторингові компанії України з 2013 року розпочали складати фінансову звітність за МСФЗ. Як правило, перевагами такої звітності є достовірна інформація, що прозоро висвітлює стан та результати діяльності підприємства. Проте перехід на МСФЗ потребує підвищення кваліфікації працівників, в першу чергу облікових, значні підготовчі роботи, пов'язані з забезпеченням вимог першого застосування МСФЗ, застосування відповідного прикладного програмного забезпечення, активне використання менеджментом такої фінансової інформації.

Аналіз останніх публікацій дав можливість з'ясувати, що відображення в обліку операцій факторингу досліджували А. М. Герасимович, Н. П. Кузик, В. І. Кузь, В. К. Макарович, Т. Г. Мисник, Л. В. Момот, Я. В. Сливка та інші. Проте значна частина науковців розглядали або методику обліку факторингу користувачами цих послуг, або банківськими установами, які надають послуги факторингу. І тільки поодинокі роботи, зокрема В.К. Макарович, були присвячені відображенню факторингу саме факторинговими компаніями. Не обійшов увагою проблеми обліку факторингових операцій небанківськими установами і регулятор – Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, яка 2009 року видала відповідні Методичні рекомендації [3], а 2012 року ці рекомендації вже втратили чинність [4].

Сьогодні не досліджено облік факторингу вітчизняними факторинговими компаніями в умовах переходу на МСФЗ, і те, на скільки облікові підходи відповідають вимогам чинних МСФЗ. Саме це і визначило **мету даного дослідження** – обґрунтування пропозицій до удосконалення обліку основної діяльності факторингових компаній України та її відображення у фінансовій звітності за МСФЗ. Для досягнення цієї мети проведено аналіз змісту поняття факторингу як об'єкта обліку в Україні, сучасних методик обліку цих операцій факторинговими компаніями та практику їх відображення у фінансових звітах.

Сучасна нормативно-правова база України містить поняття «факторинг», «договір факторингу» та «факторингові послуги». На наш погляд, однією з причин такої ситуації викликана застосуванням на практиці різних видів факторингу (табл. 1).

Таблиця 1

Класифікація факторингу в Україні*

Ознака класифікації	Група операцій
Об'єкт вимоги	дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги
	кредити надані
Вид діяльності фактора	банківська установа
	небанківська установа

Резидентність учасників операції	внутрішній (постачальник, клієнт і фактор є резидентами)
	міжнародний (один з учасників операції –нерезидент)
Участь боржника в угоді	відкритий (боржника повідомлено про участь в угоді факторингової компанії шляхом відповідного запису на рахунку-фактурі
	закритий (конфіденційний), коли боржника не повідомлено про участь факторингової компанії
Регулярність обслуговування	регулярний
	одноразовий
Спосіб розрахунків із постачальниками (зворотність вимоги)	з правом регресу, тобто з правом зворотної вимоги до постачальника відшкодувати сплачену суму
	без права регресу (без правом зворотної вимоги до постачальника відшкодувати сплачену суму)
Спосіб кредитування постачальника	у формі попередньої оплати
	з оплатою вимог на певну дату
Спосіб обліку рахунків-фактур факторингових операцій	з відкритим обліком рахунків-фактур (платники переказують фактору всі платежі, призначені постачальнику)
	агентського типу (дисконтуються продажі окремим покупцям, а кредит забезпечується факторинговою компанією з відкриттям спеціальних рахунків для конкретних операцій)
Забезпеченість векселем	простий (не забезпечений векселем)
	вексельний (розрахунок з постачальником проводиться векселем, а факторингова компанія здійснює облік цих векселів)
Залучення фінансування	без фінансування (клієнт, після відвантаження продукції, пред'являє рахунки своєму покупцеві через фактора, завдання якого – одержати платіж на користь клієнта у строки згідно з договором)
	з фінансуванням (факторингова компанія купує у клієнта рахунки-фактури на умовах негайної оплати 80–90 % вартості відвантаження, тобто дисконтує рахунки-фактури і таким чином авансує обіговий капітал свого клієнта)

*Складено авторами

В Україні до запровадження МСФЗ з метою забезпечення єдиного підходу до ведення вітчизняними небанківськими фінансовими установами, що надають послуги факторингу, бухгалтерського обліку операцій по наданню послуг факторингу використовувалися Методичні рекомендації [3]. За цим документом, спосіб відображення факторингових операцій за-

лежить від їх класифікації на:

- безобіговий факторинг з правом регресу;
- безобіговий факторинг без права регресу;
- кредитний факторинг.

Проте вітчизняна та міжнародна практика не виокремлює кредитний факторинг.

В.К. Макарович згрупувала позиції науковців у п'ять основних підходів щодо трактування факторингу: послуга; інструмент; операція; продукт; діяльність [5, С. 13]. На нашу думку, недоліки більшості тлумачень полягають у тому, що зазначені підходи розглядають різні аспекти комплексної фінансової послуги, іноді необґрунтовано звужуючи суб'єктів її надання, об'єкти факторингу, а також перелік послуг, які надає фактор. На нашу думку, під факторингом слід розуміти фінансову операцію, яка пов'язує три сторони: фактора, клієнта та боржника, між якими укладається договір, що полягає у придбанні фактором (банківською або небанківською фінансовою установою) у постачальника (клієнта) права вимоги у грошовій формі на дебіторську заборгованість боржника з прийняттям ризику виконання такої вимоги або без нього, а також приймання платежів. Саме таке трактування факторингу найбільш точно відображає зміст цієї комплексної послуги, одночасно враховуючи можливість їх надання різними фінансовими установами з різним рівнем ризику (відповідно до суті укладеного договору) та щодо різних видів дебіторської заборгованості.

З облікової точки зору незалежно від того, в обліку якої сторони факторингової операції вона розглядається, вона є фінансовим інструментом (фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням). Тому показники, які відображаються у фінансових звітах за операціями факторингу (дебіторська і кредиторська заборгованість, процентні і комісійні доходи і витрати, витрати на адміністрування дебіторської заборгованості) повинні відображатися у обліку та звітності за МСФЗ, які містять вимоги до подання і розкриття інформації про фінансові інструменти. На даний час українські фінансові компанії, як і більшість закордонних, обрали для цього МСБО 32, 39 та МСФЗ 7 (до обов'язкового застосування МСФЗ 9 у 2018 році). Для забезпечення якісної інформації до подання у фінансовій звітності за МСФЗ облік факторингових операцій повинен відповідати вимогам цих стандартів.

Окремого уточнення потребує відображення результатів цієї операції, зважаючи на використання факторинговими компаніями України подання їх у фінансовій звітності за видами діяльності. Для фактора факторинг є одним з видів фінансових послуг, який відповідно до КВЕД відноситься до інших видів кредитування, і який може виступати як його основна діяльність (або один з видів основної діяльності), що потребує відповідного відображення в бухгалтерському обліку та фінансових звітах.

Окрім того, ведення бухгалтерського обліку основних операцій фактора, пов'язаних з наданням послуг факторингу, слід здійснювати з вико-

ристанням Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [6].

Однак використання типових рахунків лише сприяє викривленню даних фінансової звітності та не дозволяє виокремити результати надання факторингових послуг фінансовою компанією саме як основної діяльності. Аналогічна ситуація виникає внаслідок застосування типових форм фінансової звітності. Так, у Звіті про фінансовий стан кредиторська та дебіторська заборгованість за операціями факторингу відображається у складі іншої дебіторської заборгованості, а у Звіті про сукупний дохід доходи і витрати на здійснених факторингових операцій надаються у складі іншої операційної, а не основної діяльності. В цьому легко переконатися, зробивши аналіз фінансових звітів факторингових компаній складених за МСФЗ і оприлюднених на сайті журналу «Фінансова компанія» [7].

На нашу думку, оборотні активи фактора доцільно надати у такому складі:

- «факторинг дебіторської заборгованості без регресу» – для відображення чистої вартості факторингової дебіторської заборгованості терміном від 30 до 90 днів після її знецінення, яке мало місце у звітному періоді;

- «фінансування факторингової дебіторської заборгованості» – для відображення безпроцентних векселів дебіторів або третіх осіб, які використовуються факторинговою компанією в якості застави для фінансування факторингу;

- «передплата та інші активи» – для відображення інформації стосовно передплати та іншої дебіторської заборгованості, зазвичай безпроцентної, терміном до 30 днів;

- «фінансові інвестиції» – для інформації про поточні фінансові інвестиції компанії;

- «грошові кошти та їх еквіваленти»;

- «інші оборотні активи».

Для поглиблення аналітики використовувати активні, пасивні, доходні та витратні рахунки слід деталізувати залежно від типу контрагента (табл. 2), що дозволить полегшити ведення бухгалтерського обліку операцій за наданими факторинговими послугами, чітко відокремивши їх від інших операцій, що можуть бути здійснювані фінансовою компанією. У свою чергу висока аналітичність облікових даних забезпечить якісну та достовірну інформацію для складання фінансової звітності та дозволить без проблем підготувати необхідні Примітки.

Таблиця 2

Деталізація рахунків для відображенні факторингових операцій

Порядок рахунку	Рівень деталізації інформації	
Синтетичного обліку	1	Клас рахунку відповідно до Типового плану рахунків
	2	Синтетичний рахунок першого порядку відповідно до Типового плану рахунків
	3	Субрахунок другого порядку відповідно до робочого плану рахунків
Аналітичного обліку	4	Вид валюти (національна чи іноземна), у якій здійснюється факторингова операція
	5	Вид фінансової послуги (факторинг, фінансова допомога, кредитування тощо)
	6	Тип контрагента (фізична або юридична особа)
	7	Пов'язана – непов'язана сторона
	8	Код Індивідуального податкового номеру – для фізичних осіб або Реєстраційного номера в ЄДРПОУ – для юридичних осіб
	9	Номер договору із контрагентом

Приклад робочого плану рахунків з використанням такої деталізації може мати такий вигляд (табл. 3). Запропонований нами підхід до використання типових рахунків і форм звітності полягає у визнанні того факту, що факторингові послуги є основною діяльністю фактора.

Таблиця 3

Робочий план рахунків факторингової компанії
(приклад)

Код рахунку	Назва рахунку/субрахунку/аналітичного рахунку
1	2
34	Короткострокові векселі одержані
341	Короткострокові векселі, одержані в якості фінансування факторингової дебіторської заборгованості
3411	Короткострокові векселі, одержані в якості фінансування факторингової дебіторської заборгованості в національній валюті
3412	Короткострокові векселі в якості фінансування факторингової дебіторської заборгованості в іноземній валюті

продовження табл. 3

1	2
34111	Короткострокові векселі, одержані в якості фінансування факторингової дебіторської заборгованості в національній валюті від юридичних осіб
34112	Короткострокові векселі, одержані в якості фінансування факторингової дебіторської заборгованості в національній валюті від фізичних осіб
371	Розрахунки за виданими авансами
3711	Розрахунки за виданими авансами (в національній валюті)
37111	Розрахунки за виданими авансами (в національній валюті) за факторинговими операціями
37112	Розрахунки за виданими авансами (в національній валюті) з фінансової допомоги
371111	Розрахунки за виданими авансами (в національній валюті) за факторинговими операціями з юридичними особами
371112	Розрахунки за виданими авансами (в національній валюті) за факторинговими операціями з фізичними особами
36	Розрахунки з покупцями та замовниками
36511	Факторинг
36512	Фінансова допомога
63	Розрахунки з постачальниками та підрядниками
6351	Розрахунки з іншими кредиторами (в національній валюті)
63511	Факторинг
63512	Фінансова допомога
63513	Цінні папери
635111	Факторингові розрахунки з юридичними особами
635112	Факторингові розрахунки з фізичними особами
70	Доходи від реалізації
706	Доходи від факторингових послуг
7061	Процентні доходи
7062	Комісійні доходи
90	Собівартість реалізації
906	Витрати на факторингові послуги
9061	Процентні витрати
9082	Комісійні витрати

Щодо відображення в обліку фактора операцій з надання факторингу, то критичним тут є втрата/отримання контролю при передачі фінансового активу/ зобов'язання. Для безобігового факторингу з правом регресу особливістю є те, що при неповерненні боржником визначеної суми коштів відповідальність за нього приймає на себе клієнт. Можливий перелік операцій в обліку наведений у табл. 4.

На відміну від попередньої практики, викладеної в Методичних рекомендаціях [3], яка пропонувала використовувати рахунки іншої дебіторської заборгованості та інших доходів і витрат операційної діяльності, у табл. 4 наведені рахунки з обліку дебіторської, кредиторської заборгованості, доходів і витрат основної діяльності. Подібний підхід фактично застосовується для обліку діяльності страхових компаній.

Таблиця 4

Відображення операцій факторингу з правом регресу
в обліку фактора

№	Назва операцій	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Купівля дебіторської заборгованості в клієнта з нарахуванням доходу від основної діяльності	36	63 70
2	Перерахування клієнту договірної вартості дебіторської заборгованості	63	31
3	Надходження платежу від боржника	31	36
4	Висування регресної вимоги до клієнта	63	36
5	Нарахування резерву сумнівних та безнадійних боргів	94	38
6	Погашення регресної вимоги клієнтом	31	63

Відмінною рисою безобігового факторингу без права регресу є те, що клієнт не приймає на себе відповідальність за боржника, тобто зобов'язання зі зворотного викупу у фактору рахунків, не оплачених боржником. Тому є певні відмінності у відображенні безрегресного факторингу у бухгалтерському обліку: списання заборгованості боржника шляхом використання резерву сумнівних боргів у розмірі регресної вимоги. Типові бухгалтерські проведення факторингу без права регресу наведено нижче (табл. 5).

Таблиця 5

 Відображення операцій факторингу з правом регресу
в обліку фактора

№	Назва операцій	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Купівля дебіторської заборгованості в клієнта з нарахуванням доходу	36	63 70
2	Перерахування клієнту договірної вартості дебіторської заборгованості	63	31
3	Надходження платежу від боржника	31	36
4	Нарахування резерву сумнівних та безнадійних боргів	94	38
5	Списання заборгованості боржника за рахунок резерву сумнівних та безнадійних боргів	38	36

Кредитний факторинг – це дещо спільне між кредитом та безобіговим факторингом з правом регресу, адже за договором фактор передає грошові кошти в борг (кредит) в розпорядження клієнта за плату, а клієнт відступає факторові своє право грошової вимоги до боржника за товари, роботи, послуги в якості забезпечення виконання зобов'язань за кредитом. Лише у випадку невчасного і/або неповного погашення суми грошової вимоги боржником фактору, відповідно, фактор одержує право вимагати відповідну суму від клієнта після того, як боржник не погасив свій борг перед фактором [3]. Кошти резервного фонду використовуються лише для списання заборгованості клієнта по винагороді і процентам фактором (табл. 6).

Таблиця 6

 Відображення операцій кредитного факторингу з правом
регресу в обліку фактора

№	Назва операцій	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Переказ коштів клієнту з рахунку фактора	36	31
2	Отримання права вимоги за дебіторською заборгованістю клієнта з нарахуванням доходу	36	63 70
3	Зменшення кредиторської заборгованості перед клієнтом на суму нарахованого йому авансу	63	36

продовження табл. 3

1	2		
4	Повернення кредиту шляхом погашення дебіторської заборгованості боржником фактору	31	36
5	Неповернення суми вимоги і виставлення вимоги регресу до клієнта	63	36
6	Нарахування резерву сумнівних і безнадійних боргів	94	38
7	Клієнт погашає регресну вимогу за вирахуванням неавансованої суми, а також винагороду і проценти	31	63
8	Виплата клієнту решту суми дебіторської заборгованості за мінусом процентів і винагороди	63	31
9	Відображення заборгованості клієнта по оплаті кредитних послуг	63	71
10	Списання заборгованості клієнта по винагороді і процентам фактором за рахунок резерву сумнівних та безнадійних боргів	38	63

Відображення факторингових операцій у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності залежить від тих ризиків та вигід, які виникають у результаті їх здійснення (табл. 7).

Таблиця 7

Взаємозв'язок відображення факторингових операцій у фінансовій звітності із ризиками та вигодами від їх здійснення

Вид факторингу	Передача ризиків і вигід від володіння факторинговою операцією від дебітора до фактора	Відображення у фінансовій звітності	
		дебітора	фактора
Без права регресу	Ні	Дебіторська заборгованість	
		Короткострокові кредити	Дебіторська заборгованість (Кредити видані)
		Фінансові витрати	Процентні доходи
З правом регресу	Так	Дебіторська заборгованість	
		Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	Дебіторська заборгованість
			Процентні витрати

Тому на підставі викладеного вище підходу до пристосування типового плану рахунків для обліку факторингових операцій пропонуємо вітчизняним факторинговим компаніям, які складають фінансову звітність відповідно до вимог МСФЗ, методику використання запропонованих рахунків для складання фінансової звітності узагальнене (табл. 8).

Таблиця 8

Методика заповнення рекомендованих додаткових статей звітності

Назва статті фінансового звіту	Код рядка	Джерело інформації для заповнення
1	2	3
ф. № 1 Баланс (Звіт про фінансовий стан)		
Факторинг дебіторської заборгованості без регресу	1026	Сальдо за Дт 36
Фінансування факторингової дебіторської заборгованості	1027	Сальдо за Дт 341*
Факторинг кредиторської заборгованості без права регресу та інша кредиторська заборгованість	1615	Сальдо за Кт 63
ф. № 2 Звіт про фінансовий результат (звіт про сукупний дохід)		
Процентні доходи		Обороти за Дт 7061 (у частині процентних доходів) з Кт 791
Процентні витрати		Обороти за Кт 9061 (у частині процентних витрат) з Дт 791
Комісійні доходи		Обороти за Дт 7062 (у частині комісійних доходів) м з Кт 791
Комісійні витрати		Обороти за Кт 9062 (у частині комісійних витрат) з Дт 791
ф. № 3 Звіт про рух грошових коштів		
Процентний дохід, отриманий	3000	Аналітичні дані за Кт 36 та 706 у кореспонденції з Дт 30 і 31
Процентні витрати, сплачені	3190	Аналітичні дані за Дт 63, 371 (у частині отриманих передоплат) у кореспонденції з Кт 30 і 31

Результати дослідження показали, що певний вплив на відображення у бухгалтерському обліку та на якість подання і розкриття інформації у фінансовій звітності має відсутність єдиного підходу та чіткого визначення факторингу як виду фінансових послуг у нормативно-правовій базі України і в наукових працях вітчизняних науковців. Критичний аналіз існуючих тлумачень факторингу дозволив уточнити підхід до його визначення та відображення в обліку саме як фінансового інструменту. Аналіз підходів до відображення факторингових операцій у бухгалтерському обліку факторингових компаній, показав, що вони не відповідають загальним вимогам побудови та складання фінансової звітності за МСФЗ, оскільки спотворюють звітну інформацію для сприйняття користувачами. З метою вирішення цієї проблеми запропоновано зміни до типового плану рахунків з урахуванням того факту, що фінансові послуги – це основна діяльність факторингових компаній.

Альтернативний підхід вирішення ідентифікованої проблеми – застосування для факторингових компаній звітності кредитних установ буде напрямком подальшого продовження дослідження.

1. Factors Chain International [Ел. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fci.nl>.
2. Аналітичний огляд ринку небанківських фінансових послуг України за підсумком 2015 року [Ел. ресурс]. – Режим доступу: http://rurik.com.ua/documents/research/non_banks_4_2015.pdf
3. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних операцій фінансових установ, що надають послуги факторингу, затверджені розпорядженням Держфінпослуг від 29. 10. 2009 р. № 787. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/>.
4. Про визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України. Розпорядження від 13.11.2012 р. N 2196 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/>.
5. Макарович В. К. Економічна сутність та ідентифікація факторингових операцій в системі бухгалтерського обліку // Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. – 2013. – Т. 18. – Вип. 2/1. – С. 12–16.
6. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>.
7. Фінансова компанія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fincompany.com.ua/>.

Рецензент Лазаришина І. Д., д.е.н., професор. (НУВГП)

Zubilevych S. Y., Candidate of Economics, Professor, Reniova O. K., Senior Student (National University of Water and Environmental Engineering, Rivne)

ACCOUNTING OF MAIN ACTIVITY OF UKRAINIAN FACTORING COMPANIES UNDER IFRS

Based on the research of categorical apparatus and essence of factoring operations in the non-banking sector the definition of factoring, as a financial transaction, has been refined. The approaches of factoring operations accounting under International reporting financial statements (further - IFRS) were analysed. The typical chart of accounts to display factoring operations, as one of the main kind of activities, has been supplemented. The approach to deep analytics accounting was suggested. The recommendations to the content and form of financial statements, that published by Ukrainian factoring companies, with aim to enhance the quality of information provided by users, have been elaborated.

Keywords: factoring, factoring company, accounts receivable, financial instrument, financial statements, IFRS.

Зубилевич С. Я., к.э.н., профессор, Ренёва Е. К., студент (Национальный университет водного хозяйства и природопользования, г. Ровно)

УЧЕТ ФАКТОРИНГОВЫХ ОПЕРАЦИЙ ЗА МСФО ФАКТОРИНГОВЫМИ КОМПАНИЯМИ УКРАИНЫ

На основании исследования категориального аппарата и сущности факторинговых операций уточнено определение факторинга как финансовой операции. Проанализированы подходы к учету факторинговых операций по Международным стандартам финансовой отчетности (далее – МСФО). Дополнен типовый план счетов для отражения факторинга факторинговыми компаниями как одного из видов основной деятельности. Предложен подход к до углублению аналитики учета. Обоснованы рекомендации к содержанию и формам финансовой отчетности, которые повысят качество информации, предоставляемой пользователям.

Ключевые слова: факторинг, факторинговая компания, финансовый инструмент, финансовая отчетность, МСФО.
